

การปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป

วีชราภรณ์ จุ้ยลำเพ็ญ

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

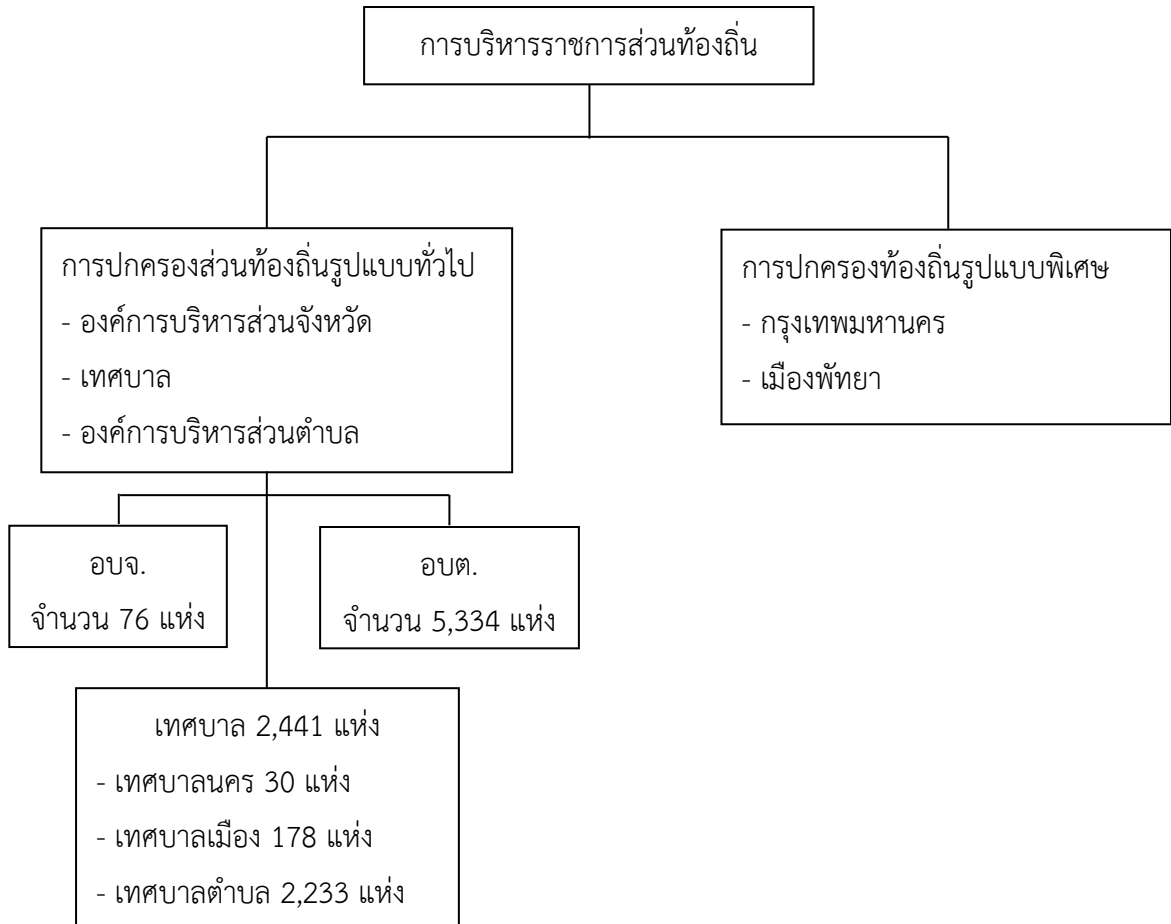
การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดรูปแบบการปกครองที่มีลักษณะการกระจายอำนาจ การปกครองจากรัฐบาลส่วนกลางให้แก่ส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสปกครองและ บริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเองเพราะประชาชนย่อมต้องทราบถึงความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น มีความผูกพัน รักใคร่ในท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ ทั้งยังรู้จักสภาพท้องถิ่นที่ ทรัพยากร ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณีของท้องถิ่นดีกว่า การได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม ในระดับชุมชนถือได้ว่าเป็นการฝึกฝนหรือปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน (เกศริน เลิศกุศล, 2552, น. 1) ซึ่งการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวคิดที่มี มานานนับตั้งแต่เริ่มมีรัฐธรรมนูญ โดยต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองภายใน ท้องถิ่นของตน การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหลายฉบับแต่ที่ชัดเจนที่สุดคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มีการบัญญัติไว้เป็นหมวดการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ชัดเจน และต่อมาในปี 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานราชการ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ต่อเนื่องมาจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ได้กำหนดให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและยังมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะอีกด้วย (ไททัศน์ มาลา, 2554, น. 29)

ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย มี 2 รูปแบบ คือ

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งในทุกจังหวัดจะมี 3 ประเภทได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วน ตำบล (อบต.)

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการบริหารจัดการไม่เหมือนกับรูปแบบทั่วไป จะมีขึ้นเป็น กรณี ๆ ไป ส่วนใหญ่จะเป็นเขตเมืองใหญ่ เช่น เมืองหลวงหรือเมืองท่องเที่ยว ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะใช้รูปแบบ ทั่วไปมาใช้ในการปกครอง ปัจจุบันมีกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา (รุ่งรัตนา เจริญจิตต์, 2555, น. 9-11)

จากโครงสร้างการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น สามารถแสดงเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558

ที่มา: การจัดรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไทย www.polsci-law.buu.ac.th/technic/download.php?stock_doc_id=43

ปัจจุบัน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่และภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนเรื่อยมาเป็นระยะเวลายาวนานและพบว่า การปกครองท้องถิ่นได้ประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในหลายด้าน ได้แก่

1. ปัญหาด้านรูปแบบ โครงสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มีที่มาแตกต่างกันในแต่ละรูปแบบ เช่น จำนวนสมาชิกสภา จำนวนเขตเลือกตั้ง จำนวนประชากร มีสัดส่วนไม่สอดคล้องและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ถึงแม้ว่าทั้ง 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีรูปแบบโครงสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปที่มีรูปแบบโครงสร้างคล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องของรายได้

ขนาดพื้นที่ จำนวนประชากร จำนวนสมาชิกสภา ภาระงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน) จำนวนเขตเลือกตั้งและความหนาแน่นต่อจำนวนสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความแตกต่างกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชนบทกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ที่เจริญ และความทับซ้อนกันของพื้นที่ในบางรูปแบบ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. 5-6)

2. ปัญหาด้านอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับท้องถิ่นยังไม่ชัดเจน มีการกำหนดทั้งในกฎหมายจัดตั้ง และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในด้านต่าง ๆ แต่ก็ยังมีหน่วยงานของทั้งรัฐส่วนกลางและภูมิภาคยังคงมีอำนาจหน้าที่ ในเรื่องนั้น ๆ อยู่โดยเฉพาะราชการส่วนภูมิภาคซึ่งมีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่ อำนาจหน้าที่ที่มีความคล้ายกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการทับซ้อนเชิงอำนาจ (ภิรมย์พร ไชยยนต์, 2557, น. 2)

3. ปัญหาด้านการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจน สอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่รัฐส่วนกลางกำกับดูแลท้องถิ่น มากเกินไป ทั้งทางตรงผ่านทางตัวแทนของรัฐคือราชการส่วนภูมิภาคในพื้นที่และทางอ้อมผ่านทางนโยบาย ประชานิยมต่าง ๆ ของรัฐบาล การควบคุมโดยระบบงบประมาณ เป็นต้น จนกลายเป็นการครอบงำท้องถิ่น จนท้องถิ่นขาดความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง (ภิรมย์พร ไชยยนต์, 2557, น. 2)

4. ปัญหาด้านการคลังและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาด้านการคลังและงบประมาณ ประกอบด้วย ปัญหาด้านรายได้และงบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถหารายได้ด้วยตนเองได้น้อย ต้องพึ่งพา งบประมาณจากส่วนกลางเป็นหลักจึงขาดความเป็นอิสระในการบริหารงาน ปัญหางบประมาณที่มีไม่เพียงพอ ในการดูแลแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือลดความเหลื่อมล้ำด้านการรับบริการสาธารณะของราษฎรในพื้นที่ จากรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน จึงต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยอาศัยงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้เกิดความล่าช้าในการบริหารงาน ปัญหาการใช้จ่ายงบประมาณ ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เกิดความคุ้มค่า เกิดการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณ จึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเงิน การคลัง การงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. 8)

5. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

ในอดีตที่ผ่านมาการมีส่วนร่วมของประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีค่อนข้างน้อยมาก คงมีเพียงแต่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ภายหลังเสร็จการเลือกตั้งแล้วประชาชนมักจะไม่ค่อยมีส่วนร่วมอย่างอื่น เนื่องจาก

ประชาชนจะให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่และปากท้องของตนเองก่อน ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ ขาดความสนใจจากประชาชนอันเป็นผลให้การปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเองไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่ในปัจจุบันประชาชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ประชาชนจึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม แต่ด้วยบทบัญญัติของกฎหมาย ระเบียบ ยังไม่เอื้อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการมีส่วนร่วมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยไม่กระทบกับการทำหน้าที่ของผู้บริหาร สมาชิกสภา และข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. 9)

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการกำหนดแนวทางการปฏิรูปและนำไปบังคับใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การจัดบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของราษฎรในพื้นที่ได้ ดังนั้น ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ 42/2559 วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ที่ประชุมจึงได้มีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง “โครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่นนำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานฯ ดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป สำหรับแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ตามรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น นั้น สรุปได้ดังนี้

1. ปฏิรูปรูปแบบ โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป โดยกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างใหม่ เป็น ๒ รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ปฏิรูปโดยเปลี่ยนบทบาทให้เป็นหน่วยงานอำนาจการ สนับสนุน บูรณาการ ประสานงาน ส่งเสริมการดำเนินการให้กับเทศบาล การดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล หรือส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน เมื่อหน่วยงานของรัฐร้องขอหรือการจัดทำภารกิจขนาดใหญ่ ปรับปรุงจำนวนสมาชิก จำนวนเขตเลือกตั้งโดยเพิ่มฐานตามเกณฑ์ประชากร ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมกับภารกิจและหน้าที่

1.2 เทศบาล กำหนดให้มีการปรับปรุงเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ ปรับปรุงจำนวนเขตเลือกตั้งและจำนวนสมาชิกที่มีความแตกต่างกันระหว่างเทศบาลในเขตพื้นที่ชนบทกับเทศบาลเขตพื้นที่ที่มีความเจริญให้มีความเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้เทศบาลในเขตพื้นที่ชนบทได้รับการดูแลเท่าเทียมกันกับเทศบาลในเขตพื้นที่ที่มีความเจริญ และมีภาระงบประมาณใกล้เคียงกัน โดยยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศเป็นเทศบาล ในขณะเดียวกันเมื่อเป็นเทศบาลรูปแบบเดียวกันทั้งหมดแล้วดำเนินการให้มีการควบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยกฐานะเป็นเทศบาลข้างต้น

ซึ่งอาจควมรวมกันเอง หรือควมรวมกับเทศบาลตำบล หรือควมรวมกับเทศบาลเมือง หรือควมรวมกับเทศบาลนคร หรืออาจควมรวมกันเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ โดยให้มีรายได้หรืองบประมาณและขนาดที่มีประสิทธิภาพ ในการบริหารงานเพื่อสนองต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด จะควมรวมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดและควมรวมกันจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของราษฎรในพื้นที่นั้น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่เกษตรกรรม หรือในพื้นที่เขตชนบทหรือพื้นที่ที่เศรษฐกิจความเจริญยังเข้าไปไม่ถึงได้รับการบริการสาธารณะเทียบเท่ากับ ราษฎรที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองหรือเขตเทศบาลนครโดยกำหนดการแบ่งขนาด จัดลำดับชั้นของเทศบาล ออกเป็น ๓ ประเภท คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร การเลื่อนฐานะหรือการเลื่อนลำดับชั้น ของเทศบาลจะต้องถือเอาจำนวนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรซึ่งมีสัญชาติไทย ประกอบกับ รายได้อันสมควรที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ได้ โดยนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่าง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. (ฉบับผ่านประชามติ) ได้แก่ รายได้ ประชากร ความหนาแน่น พื้นที่ ประกอบกันเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาควมรวม และเพิ่มเกณฑ์รายจ่ายประกอบการพิจารณาอีก 1 เกณฑ์ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะกิจกรรมสาธารณะให้กับราษฎร ในพื้นที่ รวมถึงการปรับปรุงแบบโครงสร้างเพื่อรองรับภารกิจขนาดใหญ่ในอนาคต เช่น การศึกษา คุณภาพชีวิต ภาวะสังคมผู้สูงอายุ การดูแลวิถีชีวิตของประชาชนก่อนการเกิด (ตั้งครรภ์) ไปจนถึงการตายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. ก)

2. ปฏิรูปการเข้าสู่ตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ของผู้บริหารและสมาชิกสภา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้ง โดยกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเพิ่มเติม จากของเดิม เช่น เกิดในอำเภอที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอที่ สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นต้น และนำหลักการชดกันแห่งผลประโยชน์มากำหนดคุณสมบัติ/ลักษณะ ต้องห้ามด้วย เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเลือกผู้แทนของตนได้อย่างหลากหลาย ขยายโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถได้มีโอกาสเข้ามาดูแลราษฎรในพื้นที่ ให้มีการหมุนเวียนเปลี่ยนผ่านระหว่างนักการเมือง ระดับชาติกับนักการเมืองระดับท้องถิ่นโดยนำคุณสมบัติ/ลักษณะต้องห้ามตามร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับผ่านประชามติ) มากำหนดเป็นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมือนกับนักการเมืองระดับชาติ เพื่อให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน และยังสามารถเพิ่มเติมคุณสมบัติ/ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเลือกตั้งอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้าง ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในการใช้ช่องว่างของกฎหมาย การใช้ระบบอุปถัมภ์ในการเข้าสู่ตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. ข)

3. ปฏิรูปหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปฏิรูปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละรูปแบบให้มีหน้าที่และอำนาจชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน โดยแบ่งอำนาจหน้าที่

ตามรูปแบบและลำดับชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาล (เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

3.1 หน้าที่และอำนาจขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่เป็นหน่วยงาน อำนวยการ บูรณาการ การประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้บุคลากรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น การจัดทำโครงการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะที่มีลักษณะบูรณาการในภาพรวมของจังหวัด หรือภารกิจขนาดใหญ่ที่ไม่ซ้ำซ้อนกับเทศบาลซึ่งต้องได้รับการร้องขอหรือได้รับความยินยอมจากเทศบาล ก่อนในกรณีที่ต้องดำเนินการซ้ำซ้อนกับเทศบาล เช่น การบำรุงดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (แหล่งน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดทำบำบัดน้ำเสีย การจัดการขยะ หรืออื่น ๆ) การจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมีลักษณะงานเป็นหน่วยงานอำนวยการด้านการ บริหารงานท้องถิ่นให้แก่เทศบาล และให้การสนับสนุน ส่งเสริม หน่วยงานของรัฐตามที่ได้รับร้องขอ

3.2 อำนาจและหน้าที่ของเทศบาล โดยจะกำหนดชั้นเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) เทศบาลตำบล 2) เทศบาลเมือง 3) เทศบาลนคร ให้มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ความเป็นอิสระ มีอำนาจและหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวม พัฒนาและแก้ไขปัญหาในเขต เทศบาลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และกีฬา และต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับรายได้ จำนวนประชากร พื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาและแก้ไขปัญหาเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. ค)

4. ปฏิรูปการเงิน การคลัง และการงบประมาณ การพัฒนารายได้ การจัดเก็บรายได้ การจัดทำ งบประมาณรายรับ – รายจ่าย การรักษาวินัยการเงินการคลัง ให้มีศักยภาพในการดูแลประชาชนพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดย

4.1 การพัฒนารายได้ การจัดเก็บรายได้ โดยการเพิ่มฐานภาษีใหม่ ๆ เพื่อให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น ภาษีที่ดินสิ่งปลูกสร้าง ภาษีสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ได้แก่ น้ำเสีย ขยะ มลพิษจากอุตสาหกรรม ค่าธรรมเนียม ฤชา อากร ใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าภาคหลวง ภาษีเพื่อการ ท่องเที่ยว กรณีที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปออกข้อบัญญัติ ในการจัดเก็บรายได้ เป็นต้น การแบ่งสรรเงินจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้แก่เทศบาล (เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนครที่มีการควบรวมกัน) การจัดสรรภาษีเพิ่มจากภาษีฐานร่วม รายได้อื่น ๆ เป็นต้น

4.2 การจัดทำงบประมาณรายรับ – รายจ่าย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายรับ – รายจ่าย ในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ โดยเชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น ระบบงบประมาณ ระบบการเบิก จ่ายเงิน ระบบบัญชี ให้สอดคล้องกัน เพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัวและหน่วยงานอื่นสามารถมาบูรณาการข้อมูล ได้โดยกำหนดไว้ในกฎหมาย

4.3 การรักษาวินัยการเงินการคลัง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำงบประมาณแบบสมดุล โดยให้จัดทำงบประมาณการรายจ่ายเท่ากับรายรับที่มีหรือน้อยกว่ารายรับที่มี จัดให้มีเงินสะสมและเงินสำรอง

คงคลังเพื่อรักษาเสถียรภาพการเงินการคลังในภาพรวมของประเทศ ลดความผันผวนและเสริมสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ราษฎรในพื้นที่ในการที่ราษฎรจะได้รับบริการสาธารณะอย่างแน่นอน และเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่ไม่คาดคิดซึ่งอาจเกิดจากการดำเนินกิจการทางการเงินการคลังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความยั่งยืนระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปถึงระดับรัฐบาล และมีบทกำหนดโทษในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่รักษาวินัยทางการเงินการคลัง ทั้งทางวินัย อาญา ละเมิด โทษปรับทางปกครองตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย

4.4 กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบให้ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กรณีการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงาน ผู้บริหาร หรือผู้กำกับดูแลมีหน้าที่ ในการควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า มีความโปร่งใสอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังที่ตรงรวมทั้งมี การป้องกันและปราบปรามไม่ให้มีการใช้จ่ายงบประมาณในทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงให้ผู้มีอำนาจกำกับ ดูแลตามกฎหมายติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ นโยบาย ประกาศและคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. ค-ง)

5. ปฏิรูปการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรควรรวมกันเพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะภายในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ ดูแลราษฎรได้อย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ หรือมีแต่อาจไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ประชาชนและไม่คุ้มค่าต้องงบประมาณที่ได้จ่ายไป อาจร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ โดยคำนึงถึงสถานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือมอบหมายให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการแทนได้ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมกันจัดตั้งสหการ หรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินกิจการนอกเขตตนเองได้ เมื่อการนั้นจำเป็นต้องทำเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตาม หน้าที่ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดหรือเข้าร่วมกับบุคคลใดหรือมอบให้ชุมชนใดหรือ ร่วมกับชุมชนใดกระทำกิจการที่เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและลดภาระทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเป็นภาระแก่ประชาชนในท้องถิ่นเกินสมควร กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการหรือภารกิจนั้นเองก็ได้ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ

เกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ่มค่ากักงบประมาณที่ได้ใช้จ่ายไป (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. ง)

6. ปฏิรูปการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิ ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรภายในท้องถิ่น หรือกรณีซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจ ทั้งใน ขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและ สิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้ง การปฏิบัติ การติดตาม และประเมินผลตามนโยบายแผนงานโครงการหรือกิจกรรมให้ประชาชนมีความตื่นตัว และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากขึ้น โดยจะทำให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงานกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่การเลือกตั้ง การบริหารกิจการ ด้านการบริหารงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ ส่งผลให้ผู้บริหารต้องบริหารกิจการด้วยความโปร่งใส และมีธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยทั่วไป (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. ง)

7. ปฏิรูปการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์หลักคือ การให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นนั้นเป็นผู้ดำเนินการกำกับดูแลการจัดให้มีบริการสาธารณะต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน รวมทั้งการกำหนดทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นเอง โดยรัฐบาลส่วนกลางเข้าไปควบคุมหรือกำกับ ดูแลให้น้อยที่สุดตราบเท่าที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติโดยส่วนร่วม ซึ่งเป็นไปตามหลักการ ปกครองตนเองของท้องถิ่น (Local self – government) อันเป็นลักษณะพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่ง ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางพัฒนา สอดคล้องกับสภาพความต้องการของประชาชน รวมทั้งปัญหาของแต่ละท้องถิ่นให้มากที่สุด เป็นการแบ่งเบา ภาระของรัฐบาลกลางและเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงสิทธิของตนเองและความรับผิดชอบ ในท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ด้วยการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. ง-จ)

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิรูปโครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นรูปธรรม จึงสมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทสภาพภูมิ สังคมในแต่ละพื้นที่ แก้ไขปัญหาที่ผ่านมา และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยการนำกฎหมายจัดตั้ง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวรวมเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยจัดทำเป็นร่าง พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะบัญญัติให้ยกเลิกกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องได้แก่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดรูปแบบโครงสร้างใหม่ ให้ผู้บริหารและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการปรับปรุงแบบโครงสร้างใหม่และยังไม่ครบวาระยังคงอยู่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ กรณีที่กฎหมายลำดับรองยังไม่บังคับใช้ให้ใช้กฎหมายเดิมไปพรากก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างพระราชบัญญัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความชัดเจนและสะดวกต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย

2. ร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ให้การบังคับใช้กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานเดียวกัน เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการจัดบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมาตรฐานเดียวกัน ในการจัดทำร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ มีสาระสำคัญประกอบด้วย

(1) บททั่วไป กำหนดนิยามและการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม

(2) การจัดระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดรูปแบบ โครงสร้าง คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารและสมาชิก หน้าที่และอำนาจ การจัดบริการสาธารณะ การจัดกิจกรรมสาธารณะ การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) การเงิน การคลัง และการงบประมาณ การพัฒนารายได้ การรักษาวินัยการเงินการคลัง

(4) ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) การกำกับดูแล ดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ประชาชนและประเทศโดยรวม

(6) การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการกำกับดูแล ตรวจสอบ เสนอข้อบัญญัติ หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ หรือกรณีที่ผลกระทบต่อประชาชน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559, น. จ)

จากการที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีมติเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น เรื่อง โครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ทำให้มีนักการเมือง นักวิชาการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว สามารถสรุปเป็นข้อดีและข้อเสีย ได้ดังนี้

ข้อดี	ข้อเสีย
<p>1. การให้องค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนฐานะรูปแบบเป็นเทศบาลจะทำให้เป็นรูปแบบที่เหมือนกันทั่วประเทศซึ่งมีโครงสร้างอำนาจหน้าที่เหมือนกันหมด</p> <p>2. รูปแบบเทศบาลนับเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นรูปแบบสากล นานาอารยประเทศนำมาเป็นรูปแบบในการปกครองท้องถิ่น</p> <p>3. รองรับภารกิจในอนาคตในการดูแลประชาชน เช่น ภาวะสังคมผู้สูงอายุ การจัดการสิ่งแวดล้อมและการรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ระบบคุณภาพชีวิตตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์จนถึงตาย การศึกษา เป็นต้น</p> <p>4. ประหยัดงบประมาณ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กไม่สามารถพึ่งตัวเองได้ และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากร</p> <p>5. เพื่อให้เกิดการใช้งบประมาณของรัฐเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายมิให้เกิดการทับซ้อนกันและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ ป้องกันการทุจริตต่าง ๆ</p> <p>6. ท้องถิ่นมีศักยภาพ และประสิทธิภาพในการให้บริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงเท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น</p>	<p>1. การเลือกตั้งอาจมีความรุนแรงมากขึ้น</p> <p>2. การจัดสรร การกระจายผลประโยชน์สาธารณะอาจไม่ทั่วถึงเพราะพื้นที่การบริหารจัดการต้องกว้างใหญ่ขึ้น</p>

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั่วประเทศซึ่งในทุกจังหวัดจะมี 3 ประเภทได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้มีการบริหารงานมาเป็นระยะเวลายาวนานและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง แต่การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านรูปแบบโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาด้านอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาด้านการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ทำให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมองเห็น

ถึงความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยการกำหนดแนวทางการปฏิรูปและนำไปใช้บังคับให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่การจัดบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยเห็นชอบให้มีการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 โดยการนำกฎหมายจัดตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวรวมเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจากการที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีมติเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการฯ ทำให้มีนักการเมือง นักวิชาการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นถึงข้อดี ข้อเสียดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สำหรับความเห็นของผู้เรียบเรียงนั้น เห็นด้วยกับการปฏิรูปดังกล่าวเพราะนอกจากจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม ทำให้การบริการมีคุณภาพทั่วถึงเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนแล้วยังเป็นหน่วยงานหลักที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอีกด้วย แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งรูปแบบเดิมก็ยังคงขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ถ้าขยายขอบเขตการปกครองมากขึ้นประชาชนจะมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นหรือไม่

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ยังขาดรายงานฉบับดังกล่าวผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้ว ขั้นตอนต่อไปประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศจะส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบก็ส่งเรื่องให้กฤษฎีกาเพื่อพิจารณาก่อนจะเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป ซึ่งอาจมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรอีกหรือไม่คงต้องติดตามความเคลื่อนไหวกันต่อไป

บรรณานุกรม

- การจัดรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไทย. (ม.ป.ป.). สืบค้น 14 มกราคม 2559 จาก www.polsci-law.buu.ac.th/technic/download.php?stock_doc_id=43
- เกศริน เลิศกุศล. (2552). บทบาทองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อความสำเร็จของชุมชนด้านผลิตภัณฑ์กระดาศา กรณีศึกษา : บ้านอนุรักษ์กระดาศา หมู่ 1 ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. สืบค้นจาก ฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย
- ไททัศน์ มาลา. (2554). การปกครองท้องถิ่นไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 1(2), 29.
- ภิรมย์พร ไชยยนต์. (2557). การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษากรณีการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในระดับจังหวัด. สืบค้นจาก ฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย
- รุ่งรัตนา เจริญจิตต์. (2555). การปฏิรูปกรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก ฐานข้อมูลโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย
- วิพากษ์โมเดล...ปฏิรูปท้องถิ่นฉบับ “สปท.” (27 สิงหาคม 2559). มติชน. น. 2(ล่าง). สืบค้นจาก ฐานข้อมูล iQNewsClip
- สปท.ต้นเรือโครงสร้างบริหารองค์การปกครองท้องถิ่น. (24 สิงหาคม 2559). กรุงเทพธุรกิจ. น. 16(บนซ้าย), 13. สืบค้นจาก ฐานข้อมูล iQNewsClip
- สรณะ เทพเนาว์. (9–15 กันยายน 2559). ยุทธศาสตร์การปฏิรูปท้องถิ่นโดยการควบรวม. สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์. น. 66(กลาง). สืบค้นจาก ฐานข้อมูล iQNewsClip
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (22 สิงหาคม 2559). บันทึกการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ 42/2559 (น. 3) สืบค้น 3 ตุลาคม 2559 จาก http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll.php
- _____. (2559). รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการปกครองท้องถิ่น สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “โครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบทั่วไป ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และร่างประมวลกฎหมายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น”. สืบค้น 3 ตุลาคม 2559 จาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_nrsa2558/d082259-03.pdf